

ΠΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥΣ ΥΠΟΤΡΟΦΟΥΣ

Το Τμήμα μας καθορίζει, ως εξεταστέα μαθήματα των εν λόγω διαγωνισμών, τα ακόλουθα εξεταζόμενα μαθήματα, για την εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος, για έξι (6) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών Ειδίκευσης, και ορίζει τους εξεταστές ως έξης:

**1. Για το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Ειδίκευσης
«Αρχαία Ελληνική Φιλολογία»:**

α) Εξέταση στο μάθημα Αρχαίων Ελληνικών

Εξεταστές: Ο κ. Δημήτριος Καραδήμας, Αν. Καθηγητής (τακτικός) και ο κ. Νικόλαος Γεωργαντζόγλου, Καθηγητής (αναπληρωματικός)

β) Εξέταση σε πεζό Λατινικό Κείμενο

Εξεταστές: Ο κ. Ανδρέας Μιχαλόπουλος, Αν. Καθηγητής (τακτικός) και η κ. Σοφία Γεωργακοπούλου, Επ. Καθηγήτρια (αναπληρωματική)

γ) Αρχαία Ελληνική Γραμματολογία

Εξεταστές: Ο κ. Ιωάννης Κωνσταντάκος, Αν. Καθηγητής (τακτικός) και ο κ. Χρήστος Φάκας, Λέκτορας (αναπληρωματικός)

(Επισυνάπτεται η εξεταστέα ύλη.)

ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ

Η γραπτή δοκιμασία για το Πρόγραμμα Ειδίκευσης
«ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ»

περιλαμβάνει:

- ΕΞΕΤΑΣΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ α) σε ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΘΕΜΑ** καθ' υπαγόρευση από κείμενα Αττικών πεζογράφων 5^{ου} και 4^{ου} αι. Π.Χ., με παρατηρήσεις γλωσσικές και ερμηνευτικές, β) σε φωτοτυπημένο ποιητικό κείμενο, με παρατηρήσεις μετρικές, ερμηνευτικές και κριτικής του κειμένου, από κείμενα που ορίζονται ανά διετία (μη διδαχθέντα κατά την τελευταία τετραετία), γ) την αντίστοιχη ύλη Γραμματολογίας και τη βασική βιβλιογραφία.
- ΕΞΕΤΑΣΗ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ σε ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΘΕΜΑ** καθ' υπαγόρευση από Λατίνους πεζογράφους (έως και τον 2^ο αι. μ.Χ.), με παρατηρήσεις γλωσσικές και ερμηνευτικές.

Για την εξέταση ορίζονται τα εξής ΠΟΙΗΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ: (1) Ομήρου Ιλίας, Ραψωδία Ω, (2) Σοφοκλή Οιδίπους Τύραννος, (3) Αριστοφάνους Σφήκες.

Γραμματολογία: περί Ομηρικού έπους, Αττικής τραγωδίας και Αρχαίας κωμωδίας, βλ. A. Lesky, *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας*, μτφρ. Αγ. Τσοπανάκη, Θεσσαλονίκη 1983 τα οικεία κεφάλαια, ή P. E. Easterling – B. M. W. Knox, *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας*, μτφρ. N. Κονομή κ.α., Αθήνα 1994.

Ενδεικτικά βοηθήματα:

- I. Morris – B. Powell (επιμ.), *A new companion to Homer : Εγχειρίδιο ομηρικών σπουδών*, μτφρ. Φωτεινή Πέτικα, Μάριος Σκέμπης, Μιχάλης Μουρατίδης, επιμ. Αντώνιος Ρεγκάκος, Αθήνα, Παπαδήμας, 2009

- A. Lesky, *H τραγική ποίηση των αρχαίων Ελλήνων*, μτφρ. N. X. Χουρμουζιάδης, Αθήνα, MIET, (τ. A') 1987, (τ. B') 1989
- P. E. Easterling (επιμ.), *Οδηγός για την αρχαία ελληνική τραγωδία* (από το Πανεπιστήμιο του Καϊμπριτζ), μετάφραση - επιμέλεια Λίνα Ρόζη και Κώστας Βαλάκας, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2007
- K. Dover, *H κωμωδία του Αριστοφάνη*, μτφρ.: Φ. Κακριδής, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα, 1978, κ.ά.
- Βλ. επίσης σχολιασμένες εκδόσεις των ως άνω κειμένων.

**2. Για το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Ειδίκευσης
«Λατινική Φιλολογία»:**

α) Εξέταση στο μάθημα Λατινικών

Εξεταστές: Ο κ. Ανδρέας Μιχαλόπουλος, Αν. Καθηγητής (τακτικός) και η κ. Σοφία Γεωργακοπούλου, Επ. Καθηγήτρια (αναπληρωματική)

β) Εξέταση σε πεζό Αρχαίο Ελληνικό Κείμενο

Εξεταστές: Ο κ. Δημήτριος Καραδήμας, Αν. Καθηγητής (τακτικός) και ο κ. Νικόλαος Γεωργαντζόγλου, Καθηγητής (αναπληρωματικός)

γ) Λατινική Γραμματολογία

Εξεταστές: Η κ. Μυρτώ Γκαράνη, Επ. Καθηγήτρια (τακτική) και η κ. Σοφία Γεωργακοπούλου, Επ. Καθηγήτρια (αναπληρωματική)

(Επισυνάπτεται η εξεταστέα ύλη.)

ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ

Η γραπτή δοκιμασία για το Πρόγραμμα Ειδίκευσης
«ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ»

περιλαμβάνει:

1. **ΕΞΕΤΑΣΗ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ α)** σε ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΘΕΜΑ καθ' υπαγόρευση από Λατίνους πεζογράφους (έως και τον 2^ο αι. μ.Χ.), με παρατηρήσεις γλωσσικές και ερμηνευτικές, β) σε φωτοτυπημένο ποιητικό κείμενο, με παρατηρήσεις μετρικές, ερμηνευτικές και κριτικής του κειμένου, από κείμενα που ορίζονται ανά διετία (μη διδαχθέντα κατά την τελευταία τετραετία), γ) την αντίστοιχη ύλη Γραμματολογίας και τη βασική βιβλιογραφία.
2. **ΕΞΕΤΑΣΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ** σε ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΘΕΜΑ καθ' υπαγόρευση από κείμενα Αττικών πεζογράφων 5^{ου} και 4^{ου} αι. Π.Χ., με παρατηρήσεις γλωσσικές και ερμηνευτικές.

Για την εξέταση ορίζονται τα εξής ΠΟΙΗΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ:

Βεργίλιου Αινειάς, 7^ο βιβλίο

Τιβούλλου, 1^ο βιβλίο, Ελεγείες 1-4

Σενέκα Φαίδρα

Γραμματολογία:

Ιστοριογραφία έως και τον Τίτο Λίβιο

Έπος έως και τον Λουκανό

Αυγούστεια Ελεγεία

**3. Για το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Ειδίκευσης
«Νεοελληνική Φιλολογία»:**

α) Γενιά του 1930 (Ποίηση – πεζογραφία)

Εξεταστές: Ο κ. Ευρυπίδης Γαραντούδης, Καθηγητής (τακτικός) και ο κ. Αθανάσιος Αγάθος, Επ. Καθηγητής (αναπληρωματικός)

β) Θεωρία λογοτεχνίας

Εξεταστές: Ο κ. Δημήτριος Αγγελάτος, Καθηγητής (τακτικός) και η κ. Παναγιώτα Καρπούζου, Επ. Καθηγήτρια (αναπληρωματική)

γ) Συγκριτική Φιλολογία

Εξεταστές: Η κ. Λητώ Ιωακειμίδου, Επ. Καθηγήτρια (τακτική) και η κ. Χριστίνα Ντουνιά, Καθηγήτρια (αναπληρωματική)

(Επισυνάπτεται η εξεταστέα ύλη.)

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΜΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

A. Γενιά του 1930 (Ποίηση – πεζογραφία)

(Ως προς το γραμματολογικό μέρας, απαιτείται μια ευρύτερη, σφαιρική γνώση της βιβλιογραφίας, ως προς το εφαρμοστικό μέρος, θα εξεταστεί κείμενο από τους συγκεκριμένους ποιητές και πεζογράφους)

Νεωτερικοί ποιητές του μεσοπολέμου, εισαγωγή- επιμέλεια: Α. Αργυρίου, Αθήνα, Εκδόσεις Σοκόλη, 1979.

Mario Vitti, Η «γενιά του τριάντα». Ιδεολογία και μορφή, Νέα έκδοση επαυξημένη, Αθήνα, Ερμής 1995.

Δημήτρης Τζιόβας, Ο μύθος της γενιάς του Τριάντα. Νεοτερικότητα, ελληνικότητα και πολιτισμική ιδεολογία, Αθήνα, Πόλις 2011.

Παν. Μουλλάς, «Εισαγωγή», στον τόμο Η μεσοπολεμική πεζογραφία. Από τον πρώτο ως τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο (1914-1939), Τόμος Α', Αθήνα, Εκδόσεις Σοκόλη 1993, σ. 17-157.

Εισαγωγή στην ποίηση του Εγγονόπουλου, Επιλογή κριτικών κειμένων, επιμ. Φραγκίσκη Αμπατζούλου, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, 2008.

Εισαγωγή στην ποίηση του Ελύτη, Επιλογή κριτικών κειμένων, επιμ. Mario Vitti, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, 1999.

Εισαγωγή στην ποίηση του Ρίτσου, Επιλογή κριτικών κειμένων, επιμ. Δημήτρης Κόκορης, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, 2009.

Εισαγωγή στην ποίηση του Σεφέρη, Επιλογή κριτικών κειμένων, επιμ. Δημήτρης Δασκαλόπουλος, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, 1996.

Νόρα Αναγνωστάκη (παρουσίαση-ανθολόγηση), «Κοσμάς Πολίτης», στο *Η Μεσοπολεμική πεζογραφία. Από τον πρώτο ως τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο (1914-1939)*, τόμ. Ζ', Αθήνα, Εκδόσεις Σοκόλη, 1993, σ. 252-337.

Γιώργος Αράγης (παρουσίαση-ανθολόγηση), «Γιώργος Θεοτοκάς», στο *Η Μεσοπολεμική πεζογραφία. Από τον πρώτο ως τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο (1914-1939)*, τόμ. Δ', Αθήνα, Εκδόσεις Σοκόλη, 1992, σ. 8-81.

Άρης Μπερλής (παρουσίαση-ανθολόγηση), «Μ. Καραγάτσης», στο *Η μεσοπολεμική πεζογραφία. Από τον πρώτο ως τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο (1914-1939)*, τόμ. Δ', Αθήνα, Εκδόσεις Σοκόλη, 1992, σ. 262-345.

Νικήτας Παρίσης (παρουσίαση-ανθολόγηση), «Λιλίκα Νάκου», στο *Η μεσοπολεμική πεζογραφία. Από τον πρώτο ως τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο (1914-1939)*, τόμ. ΣΤ', Αθήνα, Εκδόσεις Σοκόλη, 1993, σ. 184-225.

Κώστας Στεργιόπουλος (παρουσίαση-ανθολόγηση), «Ηλίας Βενέζης», στο *Η Μεσοπολεμική Πεζογραφία. Από τον πρώτο ως τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο (1914-1939)*, τόμ. Β', Αθήνα, Εκδόσεις Σοκόλη, 1992, σ. 334-417.

B. Θεωρία λογοτεχνίας

I. ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ

Compagnon Antoine, «Ο Αναγνώστης» στο *Ο δαιμών της θεωρίας: λογοτεχνία και κοινή λογική*, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2003, σ. 213-256.

Holub Robert, «Η θεωρία της Πρόσληψης: Η Σχολή της Κωνσταντίας» στο R. Selden (επιμ.), *Ιστορία της θεωρίας της λογοτεχνίας/8. Από τον Φορμαλισμό στον Μεταδομισμό, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ιδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη]*, Θεσσαλονίκη, 2004, σ. 445-482.

Holub Robert, *Θεωρία της Πρόσληψης. Μια κριτική εισαγωγή*, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2004.

II. ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

Culler Jonathan, «Λογοτεχνία και πολιτισμικές σπουδές» στο *Λογοτεχνική θεωρία. Μια συνοπτική εισαγωγή*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο, 2000, σ. 57-73.

Hirschkopf Ken, «Mikhail Bakhtin: το ιστορικό γίγνεσθαι της γλώσσας, της λογοτεχνίας και του πολιτισμού» στο C. Knellwolf - C. Norris, *Ιστορία της θεωρίας της λογοτεχνίας/9. Ιστορικές, φιλοσοφικές και ψυχολογικές όψεις της θεωρίας της λογοτεχνίας στον 20ό αιώνα*, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ιδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη], Θεσσαλονίκη, 2010, σ. 213-224.

Smith Philip, «Οι βρετανικές πολιτισμικές σπουδές» στο *Πολιτισμική θεωρία: Μια εισαγωγή*, εκδ. Κριτική, Αθήνα, 2006, σ. 237-58.

Weedon Chris, «Πολιτισμικές σπουδές» στο C. Knellwolf - C. Norris, *Ιστορία της θεωρίας της λογοτεχνίας/9. Ιστορικές, φιλοσοφικές και ψυχολογικές όψεις της θεωρίας της λογοτεχνίας στον 20ό αιώνα*, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ιδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη], Θεσσαλονίκη, 2010, σ. 225-240.

Γ. Συγκριτική φιλολογία

A. Η Συγκριτική Φιλολογία ως αυτόνομος κλάδος της επιστήμης της Φιλολογίας και οι ερευνητικές της κατευθύνσεις:

Pierre BRUNEL, Claude PICHOIS, André-Michel ROUSSEAU, *Τι είναι η Συγκριτική Γραμματολογία;*, μτφρ. Δημήτρης Αγγελάτος, Αθήνα, Πατάκης, 1998.

Ελένη ΠΟΛΙΤΟΥ-ΜΑΡΜΑΡΙΝΟΥ, *Συγκριτική Φιλολογία, Από τη θεωρία στην πράξη*, Αθήνα, Gutenberg, 2013.

Β. Το δίπολο ταυτότητα-ετερότητα. Το φάσμα των δυνατών συγκρίσεων: πχ. α) Θεωρητικά και πρακτικά ζητήματα της μελέτης του λογοτεχνικού μύθου από τη Συγκριτική Φιλολογία:

Z.I. ΣΙΑΦΛΕΚΗΣ, *Η εύθραυστη αλήθεια, Εισαγωγή στη θεωρία του λογοτεχνικού μύθου*, Αθήνα, Gutenberg, 1994.

Γ. Θεωρητικές προσεγγίσεις της λογοτεχνίας από την οπτική του λογοτεχνικού συγκριτισμού:

Marc ANGENOT, Jean BESSIERE, Douwe FOKKEMA, Eva KUSHNER, *Θεωρία της Λογοτεχνίας*, επιμ. Z.I. Σιαφλέκης, μτφρ. Τιτίκα Δημητρούλια, Αθήνα, Gutenberg, 2010.

4. Για το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Ειδίκευσης «Γλωσσολογία» (Θεωρητική – Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία):

α) Θεωρητική Γλωσσολογία - Κειμενογλωσσολογία

Εξεταστές: Ο κ. Διονύσιος Γούτσος, Καθηγητής (τακτικός) και η κ. Σταματία Κουτσουλέλου, Αν. Καθηγήτρια (αναπληρωματική)

β) Δομή της Ελληνικής: Μορφολογία και Σύνταξη

Εξεταστές: Ο κ. Γεώργιος Μαρκόπουλος, Επ. Καθηγητής (τακτικός) και ο κ. Βασίλειος Σπυρόπουλος, Επ. Καθηγητής (αναπληρωματικός)

γ) Ιστορία Ελληνικής: Ελληνιστική περίοδος

Εξεταστές: Ο κ. Νικόλαος Παντελίδης, Αν. Καθηγητής (τακτικός) και ο κ. Γεώργιος Μαρκόπουλος, Επ. Καθηγητής (αναπληρωματικός)

(Επισυνάπτεται η εξεταστέα ύλη.)

ΥΛΗ ΠΑΤΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

1. Θεωρητική γλωσσολογία

Η φύση και τα χαρακτηριστικά της ανθρώπινης γλώσσας, ο σημειακός χαρακτήρας της γλώσσας, η γλώσσα ως σύστημα σχέσεων, η έννοια της γραμματικής, μονάδες και επίπεδα γραμματικής ανάλυσης, η σχέση προφορικού και γραπτού λόγου, συστήματα γραφής, γραφή και ορθογραφία.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Γούτσος, Δ. 2012. *Γλώσσα. Κείμενο, ποικιλία, σύστημα*. Αθήνα: Κριτική.

Fromkin, V., Rodman, R. & Hyams, N. 2008. *Εισαγωγή στη μελέτη της γλώσσας*. Αθήνα: Πατάκης.

Lyons, J. 1981. *Language and Linguistics: An Introduction*. Cambridge: Cambridge University Press.

2. Δομή της Ελληνικής: Μορφολογία και Σύνταξη

Μορφολογία: Μορφολογικά σχηματιστικά, κλίση, ονοματική κλίση και ρηματική κλίση, παραγωγή, σύνθεση και λοιπές διαδικασίες δημιουργίας νέων λέξεων. **Σύνταξη:** Φραστική δομή της Ελληνικής μέσα από τη θεωρία του X-τονούμενο, λειτουργικές κατηγορίες και μετακίνηση κεφαλής, η δομής της πρότασης, της ονοματικής φράσης και της ρηματικής φράσης, κατηγορίες ρημάτων με βάση την ορισματική δομή, παραγωγή πρότασης (Θαθεία και Επιφανειακή Δομή, πιστοποίηση χαρακτηριστικών, μετακίνηση), πτώση και αναφορική δέσμευση.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Carnie, A. 2013. *Syntax*. 3rd edition. Oxford: Wiley-Blackwell.
Θεοφανοπούλου-Κοντού, Δ. 2002. *Γενετική Σύνταξη*. Αθήνα: Καρδαμίτσα.
Ρούσσου Άννα. 2016. *Σύνταξη: Γραμματική και Μινιμαλισμός*. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.
[URL: <http://repository.kallipos.gr/handle/11419/581?locale=el>]
Lieber, R. 2010. *Introducing Morphology*. Cambridge: Cambridge University Press.
Ράλλη, Α. 2005. *Μορφολογία*. Αθήνα: Πατάκης.

3. Κειμενογλωσσολογία

Γλωσσολογική προσέγγιση του κειμένου. Ιστορική αναδρομή. Κείμενο-περικείμενο. Παράγοντες κειμενικότητας (συνοχή, συνεκτικότητα, προθετικότητα, αποδεκτότητα, πληροφορητικότητα, καταστασιακότητα, διακειμενικότητα). Συνοχή και μηχανισμοί της. Συνεκτικότητα-Ρητορικές δομές. Διακειμενικότητα. Κειμενικά είδη-κειμενικοί τρόποι. Διαφοροποίηση προφορικού-γραπτού και αφηγηματικού-μη αφηγηματικού λόγου. Χαρακτηριστικά κειμενικών ειδών (σύνομιλιας, λογοτεχνικού, επιστημονικού, δημοσιογραφικού, διαφημιστικού λόγου) ως προς την κειμενική οργάνωση και τις λεξικογραμματικές επιλογές. Κειμενικές ενδείξεις και σχέσεις. Διδασκαλία κειμένων.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Αρχάκης, Α. 2005. *Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση των κειμένων*. Αθήνα: Πατάκης.
Brown, G. & Yule, G. 1983. *Discourse Analysis*. Cambridge: Cambridge University Press.
Γεωργακοπούλου, Α. & Γούτσος, Δ. 2011. *Κείμενο και επικοινωνία*. Ανανεωμένη έκδοση. Αθήνα: Πατάκης.

4. Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας

Η έννοια της γενετικής συγγένειας γλωσσών, γλωσσικές οικογένειες. Η ινδοευρωπαϊκή οικογένεια. Περίοδοι της ιστορίας της Ελληνικής. Προελληνικό υπόστρωμα. Η γραφή στον ελληνικό χώρο (προαλφαβητικές γραφές, αλφάβητο). Μυκηναϊκή Ελληνική. Οι αρχαίες ελληνικές διάλεκτοι και η χρήση τους στην αρχαία ελληνική λογοτεχνία. Η διαμόρφωση της Αλεξανδρινής Κοινής. Μεταβολές κατά την περίοδο της Κοινής. Αττικισμός. Η Ελληνική κατά τη μεσαιωνική περίοδο και την περίοδο της τουρκοκρατίας: Γλωσσική χρήση, μεταβολές. Οι νεοελληνικές διάλεκτοι. Νεότερη περίοδος (τέλη 18ου-21ος αι.): Το Γλωσσικό Ζήτημα. Η σύγχρονη Ελληνική.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Browning, R. 1995. *Η μεσαιωνική και νέα ελληνική γλώσσα*. Αθήνα: Παπαδήμα.

- Eideneier, H. 2004. Όψεις της ιστορίας της ελληνικής γλώσσας. Αθήνα: Παπαδήμα.
- Tonnet, H. 1995. *Ιστορία της νέας ελληνικής γλώσσας: Η διαμόρφωσή της*. (Μτφρ. M. Καραμάνου & Π. Λιαλιάτσης. Επιμ. X. Χαραλαμπάκης). Αθήνα: Παπαδήμα.
- Χόρροκς, Τζ. 2006. *Ελληνικά. Ιστορία της γλώσσας και των ομιλητών της*. (Μετάφραση M. Σταύρου & M. Τζεβελέκου). Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της Εστίας.
- Χριστίδης, Α.-Φ. (επιμ.), 2001. *Ιστορία της ελληνικής γλώσσας: Από τις αρχές έως την ύστερη αρχαιότητα*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας & Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ιδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη].

5. Για το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Ειδίκευσης «Βυζαντινή Φιλολογία»:

α) Ιστοριογραφία

Εξεταστές: Η κ. Μαρίνα Λουκάκη, Αν. Καθηγήτρια (τακτική) και ο κ. Διονύσιος Καλαμάκης, Αν. Καθηγητής (αναπληρωματικός)

β) Υμνογραφία

Εξεταστές: Ο κ. Διονύσιος Καλαμάκης, Αν. Καθηγητής (τακτικός) και η κ. Μαρίνα Λουκάκη, Αν. Καθηγήτρια (αναπληρωματική)

γ) Γραμματολογία

Εξεταστές: Ο κ. Κωνσταντίνος Παΐδας, Επ. Καθηγητής (τακτικός) και η κ. Θεοδώρα Αντωνοπούλου, Καθηγήτρια (αναπληρωματική)

(Επισυνάπτεται η εξεταστέα ύλη.)

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

α) Ιστοριογραφία:

- α. Προκοπίου Υπέρ τῶν Πολέμων (Περσικοὶ Πόλεμοι).
- β. Γεωργίου Σφραντζή *Chronicon Minus*.

β) Υμνογραφία: Υμνοι Ρωμανού του Μελωδού (οι γνήσιοι).

γ) Γραμματολογία: Μακεδονική Δυναστεία.

6. Για το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Ειδίκευσης
«Λαογραφικές Σπουδές-Θεωρία και Εφαρμογές του Λαϊκού Πολιτισμού»

α) Ζητήματα Θεωρίας της Λαογραφίας

Εξεταστές: Η κ. Μαριάνθη Καπλάνογλου, Αν. Καθηγήτρια (τακτική), και η κ. Βασιλική Χρυσανθοπούλου, Επ. Καθηγήτρια (αναπληρωματική)

β) Η ιστορία της επιστήμης

Εξεταστές: Η κ. Βασιλική Χρυσανθοπούλου, Επ. Καθηγήτρια (τακτική) και η κ. Μαριάνθη Καπλάνογλου, Αν. Καθηγήτρια (αναπληρωματική)

γ) Σύγχρονες κατευθύνσεις στις λαογραφικές σπουδές

Εξεταστές: Η κ. Μαριάνθη Καπλάνογλου, Αν. Καθηγήτρια (τακτική), και η κ. Βασιλική Χρυσανθοπούλου, Επ. Καθηγήτρια (αναπληρωματική)

(Επισυνάπτεται η εξεταστέα ύλη.)

ΥΛΗ ΕΞΕΤΑΣΩΝ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΣΤΟ ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
«ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ – ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΟΥ ΛΑΪΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ»

1. Ζητήματα Θεωρίας της Λαογραφίας

1. Ευάγγελος Γρ. ΑΥΔΙΚΟΣ: «Αστική λαογραφία: Ουτοπία ή πραγματικότητα;», *Εθνολογία* 3 (1994) 163-187.
2. Μ. Γ. ΒΑΡΒΟΥΝΗΣ - Μ.Γ. ΣΕΡΓΗΣ (εκδοτική επιμέλεια): *Ελληνική Λαογραφία: Ιστορικά, Θεωρητικά, Μεθοδολογικά, Θεματικές*. Τόμος Α', Εκδόσεις Ηρόδοτος, Αθήνα 2012, σελ.13-106. Τόμος Β', σελ. 293-338.
3. Μ. Γ. ΜΕΡΑΚΛΗΣ: «Το δύσκολο αγώνισμα μιας συνύπαρξης». Ανακοίνωση στην Ημερίδα με θέμα «Παιχνίδι, αφήγηση, τεχνολογία. Αναζητώντας το ψηφιακό ανάλογο της ανθρώπινης παράδοσης», Πανεπιστήμιο Αθηνών, 17.06.2010 [στην ιστοσελίδα της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας, www.laographiki.gr, Θέσεις].
4. Μ. Γ. ΜΕΡΑΚΛΗΣ: «Η συνέχεια της Λαογραφίας», *Λαογραφία* 42 (2013), σελ. 639-646 [και στην ιστοσελίδα της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας, www.laographiki.gr, Θέσεις].
5. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ-ΝΕΣΤΟΡΟΣ Άλκη, *Λαογραφικά Μελετήματα*, ΕΛΙΑ, Αθήνα 1989, σελ. 15-40.
6. Μ. Γ. ΜΕΡΑΚΛΗΣ: *Ελληνική Λαογραφία: Κοινωνική Συγκρότηση – Ήθη και Έθιμα – Λαϊκή Τέχνη*, Ινστιτούτο του Βιβλίου – Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2011.
7. Μ. Γ. ΜΕΡΑΚΛΗΣ: *Λαογραφικά Ζητήματα*, Β' Έκδοση, Εκδόσεις Καστανιώτης-Διάπτων, Αθήνα 2004, σελ. 11-125.
8. Μ. Γ. ΜΕΡΑΚΛΗΣ: «Η Ερασιτεχνία ως αξία. Ζητήματα Θεωρίας της Λαογραφίας», *Μεσσηνιακό Ημερολόγιο* 3 (2009), σελ. 17-28 (και στο www.laographiki.gr, Θέσεις).
9. Βασίλης ΝΙΤΣΙΑΚΟΣ, Πεκλάρι. *Κοινωνική οικονομία μικρής κλίμακας: εκδόσεις Ισνάφι* (ωάννινα 2015, σελ. 15-31).
10. Βάλτερ ΠΟΥΧΝΕΡ: Δοκίμια για τη λαογραφική θεωρία και τη φυλοσοφία του πολιτισμού, Εκδόσεις Ηρόδοτος, Αθήνα 2014, σελ. 21-50, 127-168.

2. Η Ιστορία της επιστήμης

1. Μ. Γ. ΒΑΡΒΟΥΝΗΣ: Ο Γεώργιος Α. Μέγας (1893-1976) και η επιστημονική οργάνωση των λαογραφικών σπουδών στην Ελλάδα, εκδ. Σταμούλη, Θεσσαλονίκη 2016, σελ. 169-233.
2. Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΗΣ: «Λαογραφία», Λαογραφία 1 (1909), σελ. 3-18.

3. Σύγχρονες κατευθύνσεις στις λαογραφικές σπουδές

1. Μηνάς Αλ. ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ: Έντυπα μέσα επικοινωνίας και λαϊκός πολιτισμός: Νεωτερικά λαογραφικά. Ινστιτούτο του Βιβλίου – Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2011, σ. 9-15, 53-125.
2. Μηνάς Αλ. ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ: Νεωτερική Ελληνική Λαογραφία, Συναγωγή Μελετών, τρίτη έκδοση, Ινστιτούτο του Βιβλίου- Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2012.
3. Ευάγγελος Γρ. ΑΥΔΙΚΟΣ: Λαϊκή πίστη και κοινωνική οργάνωση, εκδόσεις Πεδίο, Αθήνα 2013, σελ. 55-104.
4. Γεώργιος ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ: Ελληνική λαϊκή ποίηση. Από το δημοτικό τραγούδι στη σύγχρονη έντυπη και ηλεκτρονική λαϊκή ποίηση. Εκδόσεις Ηρόδοτος, Αθήνα 2014, σελ. 31-41, 231-265.
5. Κατερίνα ΚΟΡΡΕ-ΖΩΓΡΑΦΟΥ: Η καθημερινή ζωή των Νεοελλήνων (1700-1950), Αθήνα 2005, σελ. 9-11, 29-79, 283-344.